

ספר

אב אחד לקודש הקודשים

ל"ב ספרים בב' כרכים

אוצר ומקבץ נפלא של אלפי פירושים וביאורים
על מגילת שיר השירים על דרך הפשט, הדרש,
הרמז, הסוד ועל דרך הפלפול, גימטריאות ופרפראות
לחכמה מגדולי הראשונים והאחרונים

חכמי אשכנז וספרד זיע"א

נערכו וסודרו ונהדרו

מחדש בסייעתא דשמיא על ידי

אברהם אליעזר סופר

נכד הכף החיים זיע"א

איש ירושלים

אדר תשס"ו

שנת שיר השירים אשר לשלמה לפ"ק

חלק א'

תוכן העניינים חלק א'

1	הקדמה
9	שיר השירים
31	ספר אבן עזרא. לרבינו אברהם אבן עזרא
55	דרשות אבן שועיב. לר"י אבן שועיב
67	שושנת העמקים. לרבינו משה האלשיך הקדוש
227	אב אחד. לרבינו משה חיים לוצאטו - הרמח"ל
231	יפה ללב. לרמח"ל
253	לב החכמה. לרמח"ל
287	לחם סתרים. למורינו הרב יוסף טיטצאק
293	אגן הסהר. (מדרש) לרבינו אליהו הכהן מאיזמיר
304	אגן הסהר. (ילקוט) לרבינו אליהו הכהן מאיזמיר

חלק ב'

1	שיר השירים
23	ראשון לציון. לרבינו האור החיים הקדוש
43	פני חיים. לרבינו חיים פאלאג'י
53	תנופה חיים. לרבינו חיים פאלאג'י
89	אברהם אנכי. לרבינו אברהם פאלאג'י
115	חלק יפה. לרבינו יצחק פאלאג'י

ספר אב אחד לקודש הקודשים הקדמה

1

ז' באדר תשס"ז יומא דהילולא דמשה רבינו רעיא מהימנא ע"ה.

ברכי נפשי את ה' ה' אלוקי גדלת מאד הוד והדר לבשת. (תהילים ק"ד א').

מה נכבד יום זה אשר זוכים אנו בחסדי השם יתברך לברך על המוגמר ולהוציא לאור עולם עשרות מפרשים על מגילת שיר השירים אשר היא "קודש קודשים" וכמאמר רבינו התנא האלוקי שורש תורה שבעל פה "רבי עקיבא": אָמַר רַבִּי עַקִיבָא, חֵס וְשָׁלוֹם, לֹא נִחְלַק אָדָם מִיִּשְׂרָאֵל עַל שִׁיר הַשִּׁירִים שֶׁלֹא תִטְמֵא אֶת הַיָּדִים, שְׂאִין כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ כְדָאֵי כְיוּם שְׁנַתָּן בּוּ שִׁיר הַשִּׁירִים לְיִשְׂרָאֵל, שְׁכָל הַכְּתוּבִים קֹדֶשׁ, וְשִׁיר הַשִּׁירִים קֹדֶשׁ קֹדְשִׁים. (י"ד פרק ג' משנה ה'). וחלקם הגדול היו עד עכשיו בגדר "גנוזות" ומת מצוה, ואין דורש ואין מבקש לההדירם וזכינו להוציאם לאור עולם עם "עשרות אלפי מקורות ומראי מקומות" פתיחת אלפי ראשי תיבות ופיסוק, יגיעה מרובה של חודשים ימים ולילות אשר הקזתי את דמי למען זה הספר הקדוש, ובפרט היו חלק מן הספרים על שיר השירים אשר פירושי הפסוקים והפרקים באו מפוזרים ומעורבבים (כגון ספר "מדרש אליהו" לאביו של הבן איש חי זיע"א, וכן ספר "ציצים ופרחים" לנכדו של הבן איש חי רבי יעקב חיים זיע"א) וטרחנו רבות מאד להביא הכל מוכן ומוגש בצורה נאה ומאירת עינים ספרים רבים שרק עכשיו "רואים אור מחדש", וראה זה חדש שהוספנו שלושת ספרי רבינו הרמח"ל זיע"א אשר שניים מספריו הם ליקוטים מספריו אשר היו מפוזרים ומפורדים וקבצנום כעמיר גורנה, ושילבנו בזה הספר מן רבותינו הראשונים ומן האחרונים זצ"ל מגדולי הפשט וענקי הקבלה ז"ל, ומחכמי הספרדים, ומגדולי החסידות, ומגאוני ליטא זכר כולם צדיקים לברכה, למען יהיה שוה לכל נפש!! וגם שילבנו במקצת פסוקי שיר השירים את הליכותיו של אחרון זמנינו זקן המקובלים [אשר לצערינו אבד חסיד מן הארץ וזכה לאריכות ימים עד גיל 104 שנים] הלא הוא הקדוש והחסיד רבי יצחק כדורי זצוק"ל [בן טפחא] (נלב"ע כ"ט טבת תשס"ז), אשר זכה להתבשם ממאור עיננו רבינו יוסף חיים - הבן איש חי זיע"א (נלב"ע י"ג אלול תרס"ט), וכל זה למען יהיה שוה לכל נפש, עוד לא בא כבושם הזה כבר רבות בשנים, עבודה מקיפה ויגיעה עצומה.

הקדמה

התקבלם, מה שאין כן הלבניות. כדבר הזה קרה לנו עם תורתנו, כי הלא היא אש שחורה על גבי אש לבנה (תנחומא בראשית א), שהוא פשט על הסוד הרוחני. והנה הדרך הסודי לא נוכל לקבלו, כי יעצרנו הגשם כי חומריים אנחנו, על כך הוצרך הוא יתברך להשחירה, היא אש שחורה דרך מלובש מוגשם, למען נוכל לקבלה:

וזהו: 'שחורות בעורב' - כי מה שקוצותיו הם שחורות מלובשות, לא מהעדר ממנה רוחניות קדוש עצום מאד, רק למען נעצור כח בלבניותה לקבלה, כי בלבניותה אש לבנה לא נוכל לקבלה, כאשר העורבים לא יקבלו בניהם על לבניותן עד יושחרו. ועל פי דרכו, כי כאשר בעורב גם בהיותם לבנים שלא יקבלום, לא יבצר מהיות יחס עיקרי להם עם אביהם ואמם, כן גם אנו גם האש לבנה יחס דבק מאד לה עם נפשותנו כנודע, רק שעל היותינו מלובשים בחומר כמו זר תחשב לנו עד תתלבש גם היא, כמקרה העורבים שעל היותם מלובשים מנוצה שחורה ירחיקו בניהם בהיותם לבנים, עד ילבשו שחורים גם הם ויקבלום:

עיניו כיונים כו'. לבא אל הביאור, נקדים כי הבוגדים עזי המצח ופועלי רע משולים אל האפיקים, כמה דאת אמר אחי בגדו כמו נחל כאפיק כו' (איוב ו טו), וכן הוא אומר ומזיח אפיקים רפה (שם יב כא). יראה כי אפיקים אינם כפלגי מים, כי הפלגים הם נוחים, ואפיקים הם חזקי המרוצה. וכן יראה מפסוק כאיל תערוג על אפיקי מים (תהלים מב ב), כמאמר רבותינו ז"ל, שהאיל בצמאו הולך אל האפיק, ומחוזק המרוצה לא יקרב אליו לשתות פן ישטפנו שטף עובר ותערוג. וענין הכתוב, שגומרים מאמרם ישראל המשולים לכלה נאה וחשוקתו יתברך, הסובלת ייסורין למען אהבתו ולא תחוש, כי על כן היחלה להשיב אמריה אל האומות האומרים אליה: 'מה דודך מדוד' כו' - שכל כך תסבלי למענו. ותען להם: 'דודי צח כו' ראשו' כו' - להורות שאינה חוששת על צרת עצמה כי לא תעשה עיקר רק מהעולם הבא, כי שם הוא העיקר:

ועל מה שיקשה עליכם לדבר ולומר, הן לו יהי כדברך יספיק זה על אודות גלותך, אך מה תאמרי על הטיבו יתברך את עוברי רצונו הצרים אותך, וזולתך בוגדים בגדו ושמנו עשתו יום ויום ואין מכלים. דעו איפה כי עיני השגחתו יתברך הם כיונים מחוסרי מררה, כנודע מרבותינו ז"ל (רא"ש פרק אלו טריפות סימן א), עיני השגחתו 'כיונים' - להטיב 'על אפיקי מים' - הוא על הבוגדים כאפיק נחלים. שלא

שושנת העמקים